

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 30 lipca 2026 r.

WP-I.4131.202.2026

Rada Gminy Wieliszew

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1, w związku z art. 86 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 i poz. 912)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXII/301/2026 Rady Gminy Wieliszew z 25 czerwca 2026 r. w *sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Łajski (rejon ul. Nowodworskiej) gm. Wieliszew.*

Uzasadnienie

Na sesji 25 czerwca 2026 r. Rada Gminy Wieliszew podjęła uchwałę Nr XXXII/301/2026 w *sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Łajski (rejon ul. Nowodworskiej) gm. Wieliszew.*

Uchwałę tę podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 20 ust. 1 i art. 28 ust. 2 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o p.z.p.*”, w związku z art. 67 ust. 3 pkt 2, pkt 3 i pkt 4 ustawy z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą zmieniającą*”.

Przedmiotową uchwałę doręczono organowi nadzoru 2 lipca 2026 r., za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (identyfikator poświadczenia ePUAP-UPP181658401), a także, po raz drugi, wraz z dokumentacją z przebiegu prac planistycznych, przy piśmie Wójta Gminy Wieliszew z 1 lipca 2026 r., znak: GPGiN.6721.1.19.2023 (data wpływu do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie 7 lipca 2026 r.).

W wyniku dokonanej oceny prawnej uchwały oraz przekazanej dokumentacji z przebiegu prac planistycznych, organ nadzoru skierował do Rady Gminy Wieliszew zawiadomienie

o wszczęciu postępowania nadzorczego z 23 lipca 2026 r., znak: WP-I.4131.202.2026, wraz z wnioskiem o przekazanie stosownych wyjaśnień.

Organ nadzoru wskazuje, że stosownie do zapisów art. 14 ust. 8 ustawy o p.z.p., miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, uchwalanym zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o p.z.p., przez organ stanowiący gminy, tj. radę gminy. Artykuł 94 Konstytucji RP stanowi, że organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień ustawowych zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, a zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. W przypadku aktów prawa miejscowego z zakresu planowania przestrzennego, tj. w odniesieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, regulację zasad i trybu ich sporządzania, określa ustawa o p.z.p.

W myśl art. 3 ust. 1 ustawy o p.z.p., kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy. Biorąc pod uwagę powyższe oraz mając na uwadze dyspozycję art. 20 ust. 2 ustawy o p.z.p., kontrola organu nadzoru w tym przedmiocie nie dotyczy celowości czy słuszności dokonywanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego rozstrzygnięć, lecz ogranicza się jedynie do badania zgodności z prawem podejmowanych uchwał, a zwłaszcza przestrzegania zasad planowania przestrzennego oraz, określonej ustawą, procedury planistycznej.

Zgodnie z treścią art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p., podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części stanowi istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu jego sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie.

Zasady sporządzania aktu planistycznego dotyczą problematyki merytorycznej, która związana jest ze sporządzeniem aktu planistycznego, a więc jego zawartością (część tekstowa, graficzna). Zawartość aktu planistycznego określona została w art. 15 ustawy o p.z.p. Z kolei tryb uchwalenia planu, określony w art. 17 ustawy o p.z.p., odnosi się do kolejno podejmowanych czynności planistycznych, określonych przepisami ustawy, gwarantujących możliwość udziału zainteresowanych podmiotów w procesie planowania (poprzez składanie wniosków i uwag) i pośrednio do kontroli legalności przyjmowanych rozwiązań w granicach uzyskiwanych opinii i uzgodnień.

Organ nadzoru zobowiązany jest do badania zgodności uchwały ze stanem prawnym obowiązującym w dacie podjęcia przez radę gminy uchwały i w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa, do podjęcia interwencji, stosownej do posiadanych kompetencji w tym zakresie.

W tym miejscu uzasadnienia należy wskazać, iż organ nadzoru wydał już rozstrzygnięcie nadzorcze z **23 października 2025 r., znak: WP-I.4131.204.2025, stwierdzające nieważność**

uchwały Nr XXII/183/2025 Rady Gminy Wieliszew z 25 września 2025 r. „w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Łajski (rejon ul. Nowodworskiej) gm. Wieliszew”, w zakresie ustaleń § 7 ust. 2, z uwagi na dopuszczenie możliwości zmiany ustaleń planu miejscowego poza trybem określonym w art. 27 ustawy o p.z.p., a także ze względu na brak określonego jednoznacznego terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenu, w tym przede wszystkim terminu skablowania istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV. Jednocześnie organ nadzoru wskazał, że uregulowania, o których mowa w § 7 ust. 2 ww. uchwały Nr XXII/183/2025 z 25 września 2025 r. wykraczają poza przyznaną kompetencję do określenia, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zasad dotyczących modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, wyrażoną w art. 15 ust. 2 pkt 10 ustawy o p.z.p.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 24 października 2025 r. pod pozycją 8914.

Jednocześnie w podstawie prawnej podjętej uchwały Nr XXXII/301/2026 Rady Gminy Wieliszew z 25 czerwca 2026 r. przywołano m.in. art. 28 ust. 2 ustawy o p.z.p., z którego wynika, że jeżeli rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody stwierdzające nieważność uchwały w sprawie m.in. planu miejscowego stanie się prawomocne, czynności, o których mowa w art. 17, ponawia się w zakresie niezbędnym do doprowadzenia do zgodności projektu planu miejscowego z przepisami prawnymi.

Powyższy przepis, jako wyjątek od zasady określonej w art. 27 ustawy o p.z.p., upoważnia organy gminy do ponownego procedowania nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który został już uchwalony, jednakże został on objęty prawomocnym rozstrzygnięciem nadzorczym organu nadzoru (analogicznie: prawomocnym orzeczeniem właściwego miejscowego sądu administracyjnego), jednakże tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do doprowadzenia do zgodności z przepisami prawnymi.

W tym miejscu uzasadnienia należy zauważyć, że rozpoczęta procedura planistyczna na podstawie art. 14 ust. 1 i ust. 2 ustawy o p.z.p., winna co do zasady zostać *skonsumowana* tylko raz, w formie podjęcia końcowej uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o p.z.p. Innymi słowy, w ramach jednej procedury planistycznej rozpoczętej podjęciem konkretnej uchwały przystąpieniowej, można co do zasady dokonać uchwalenia tylko jednego planu miejscowego w granicach obszaru objętego tym przystąpieniem. Powyższe wynika z przepisu art. 27 ustawy o p.z.p., który wprost stanowi, że każda zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wymaga dokonania w takim samym

trybie, jak sporządzenie i uchwalenie planu miejscowego. Tym samym brak podstaw prawnych do pominięcia wymaganego trybu, bez względu na rodzaj i zakres zmian.

Z ustawy o p.z.p. nie wynika jakakolwiek możliwość wielokrotnego wykorzystania, raz już rozpoczętej, procedury planistycznej na potrzeby wielokrotnego podejmowania uchwał w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ww. ustawy.

Wyjątkiem od powyższej reguły jest art. 28 ust. 2 ustawy o p.z.p., który ma zastosowanie jedynie w odniesieniu do uchwały, bądź jej części, co do której stwierdzono jej nieważność.

Z ww. przepisu wynika zatem możliwość niejako „ponownego” procedowania nad raz już uchwalonym planem miejscowym, jednakże tylko w takim zakresie, jaki wynika z uprzedniego stwierdzenia nieważności, z obowiązkiem ponowienia określonych czynności wynikających m.in. z dyspozycji art. 17 ustawy o p.z.p.

Dla przykładu, jeżeli rada gminy w sposób niewłaściwy dokonała rozstrzygnięcia co do uwag nieuwzględnionych przez organ wykonawczy gminy, to ponowienie procedury planistycznej w zakresie niezbędnym do doprowadzenia do stanu zgodności z przepisami prawa będzie oznaczało obowiązek ponownego głosowania nad tymi uwagami (tak: wyrok NSA z 8 czerwca 2010 r. w sprawie sygn. akt II OSK 467/10, publ. LEX nr 597618).

Z kolei jeżeli stwierdzona zostanie nieważność części uchwały np. w postaci kilku jednostek terenowych, to ponowienie czynności planistycznych, w wyniku których zostanie ponownie podjęta uchwała, odnosić się może jedynie do tychże jednostek terenowych, nie zaś w odniesieniu do pozostałej części uchwały. Przepis art. 28 ust. 2 ustawy o p.z.p. upoważnia bowiem do „naprawienia” naruszeń prawa, jedynie w odniesieniu do tej części uchwały, która jest wadliwa, a więc tylko w odniesieniu do części, która była przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia nadzorczego (na zasadzie analogii: prawomocnego orzeczenia sądu). Powyższe oznacza, że pozostała, spełniająca wymogi zgodności z przepisami prawnymi, część planu miejscowego winna wejść w życie i mieć moc obowiązującą, a zatem nie powinna podlegać ponownemu procesowi sporządzania i ponownego uchwalania.

W niniejszej sprawie, **przedmiotem rozstrzygnięcia nadzorczego**, dotyczącego uchwały Nr XXII/183/2025 Rady Gminy Wieliszew z 25 września 2025 r., **była jedynie część ustaleń zawarta w jej § 7 ust. 2, która ponadto pozostawała bez wpływu na pozostałe ustalenia planistyczne.**

Powyższe oznacza, że pozostała część uchwały została, przez organ nadzoru, oceniona jako zgodna z prawem. Tym samym uznano, że uchwała ta, w pozostałym zakresie, spełnia wszelkie wymogi określone przepisami ustawy o p.z.p. zarówno w zakresie zasad jej sporządzenia, a więc

w zakresie jej zawartości, zarówno w części tekstowej, jak i graficznej, określonej szczegółowo w ramach art. 15 ustawy o p.z.p., jak i w zakresie trybu jej podejmowania, uregulowanym szczegółowo, w ramach art. 17, a odnoszącym się do kolejno podejmowanych czynności planistycznych, określonych przepisami ustawy, gwarantujących możliwość udziału zainteresowanych podmiotów w procesie planowania (poprzez składanie wniosków i uwag) i pośrednio do kontroli legalności przyjmowanych rozwiązań w granicach uzyskiwanych opinii i uzgodnień. Zatem uchwała Nr XXII/183/2025 Rady Gminy Wieliszew z 25 września 2025 r., z wyłączeniem części objętej rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Mazowieckiego z 23 października 2025 r. znak: WP-I.4131.204.2025, wobec braku zaskarżenia ww. aktu organu nadzoru, spełniała wszelkie wymogi formalne i prawne wynikające z ustawy o p.z.p. i w tej części weszła w życie w związku z jej publikacją w dzienniku urzędowym (Dz. Urz. Woj. Maz. z 1 października 2025 r., poz. 8312).

Rada Gminy Wieliszew, wbrew przywołanej powyżej dyspozycji art. 28 ust. 2 ustawy o p.z.p., podjęła uchwałę Nr XXXII/301/2026 z 25 czerwca 2026 r. w *sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Łajski (rejon ul. Nowodworskiej) gm. Wieliszew*, w odniesieniu do części obszaru nieobjętego rozstrzygnięciem nadzorczym. Należy przy tym zauważyć, że Wojewoda Mazowiecki nie stwierdził nieważności części tekstowej i graficznej w odniesieniu do całego obszaru objętego planem. Organ nadzoru stwierdził natomiast nieważność części tekstowej uchwały, w zakresie jednej jednostki redakcyjnej, tj. § 7 ust. 2. Konsekwencją stwierdzenia nieważności uchwały tylko w części tekstowej było wyeliminowanie ustaleń dopuszczających możliwość zmiany ustaleń planu miejscowego poza trybem określonym w art. 27 ustawy o p.z.p., przy zachowaniu kryterium komunikatywności pozostałych ustaleń planistycznych, które są obowiązujące.

Tymczasem zarówno z tytułu, jak i treści przedmiotowej uchwały, w tym z rysunku planu miejscowego wynika, iż przedmiotowy plan obejmuje teren oznaczony symbolem 1UZ, stanowiący *de facto* cały obszar planu miejscowego, który funkcjonuje już w obrocie prawnym, o którym mowa w uchwale Nr XXII/183/2025 z 25 września 2025 r. **Sformułowanie ustaleń dla tego terenu wykracza poza zakres objęty rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Mazowieckiego i nie upoważnia do zastosowania trybu naprawczego wynikającego z art. 28 ust. 2 ustawy o p.z.p.**

Jeżeli organy Gminy Wieliszew uprawnione były do prowadzenia działań naprawczych, to zakres tych działań wyznaczony został w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego z 23 października 2025 r. znak: WP-I.4131.204.2025, a zatem ograniczony został do części tekstowej, dotyczącej jednostki redakcyjnej § 7 ust. 2 uchwały Nr XXII/183/2025 z 25 września 2025 r.

Tymczasem w myśl uchwały Nr XXXII/301/2026 z 25 czerwca 2026 r., podjęto ponownie uchwałę o tej samej treści, wraz z wprowadzeniem zmian w ramach m.in.:

- § 3 ust. 1 pkt 5 tej uchwały, poprzez zastąpienie „*strefy ochronnej istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV*”, oznaczeniem graficznym opisanym jako: „*istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15kV do skablowania*”;
- rozdziału 4 tej uchwały, poprzez wykreślenie ustaleń dotyczących strefy ochronnej istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego ciśnienia 15 kV;
- § 9 ust. 11 pkt 2 tej uchwały, poprzez sformułowanie ustaleń w brzmieniu: „*ustala się nakaz skablowania istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15kV oznaczonej na rysunku planu w terminie nie dłuższym niż 20 lat od dnia wejścia w życie niniejszego planu;*”.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż skoro Rada Gminy Wieliszew zainicjowała proces sporządzania planu miejscowego na podstawie uchwały Nr LXI/586/2023 z 22 czerwca 2023 r., tak jak wskazano w podstawie prawnej uchwały Nr XXXII/301/2026 z 25 czerwca 2026 r., **to została ona podjęta z istotnym naruszeniem art. 17 pkt 12 i pkt 14 ustawy o p.z.p., bowiem Rada Gminy Wieliszew nie rozpatrzyła uwag, wniesionych do projektu planu miejscowego wyłożonego do publicznego wglądu w terminie od 6 maja 2026 r. do 27 maja 2026 r.**

Z zamieszczonego w dokumentacji prac planistycznych, przekazanej przy piśmie Wójta Gminy Wieliszew z 1 lipca 2026 r., znak: GPGiN.6721.1.19.2023, „*Wykazu uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz ze sposobem ich rozstrzygnięcia*”, **organ wykonawczy Gminy Wieliszew uznał, że w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o wyłożeniu projektu przedmiotowego planu miejscowego do publicznego wglądu, tj. do 10 czerwca 2026 r., nie wniesiono żadnych uwag.**

Tymczasem do organu nadzoru, z wnioskiem o stwierdzenie nieważności uchwały, z uwagi na istotne naruszenie procedury sporządzania planu miejscowego, wystąpiła osoba fizyczna, załączając przy tym potwierdzenie nadania przesyłki poleconej priorytetowej, w placówce Poczty Polskiej S.A., oznaczonej numerem 00859007734093732933, wskazującej na złożenie uwagi do ww. planu miejscowego w ostatnim dniu na jej wniesienie. W tym miejscu należy zauważyć, iż zarówno z potwierdzenia nadania ww. przesyłki zawierającej uwagę, jak i ze strony internetowej dostępnej pod adresem: <https://emonitoring.poczta-polska.pl/> wynika, iż **została ona nadana 10 czerwca 2026 r. o godz. 14:17 w placówce pocztowej w Legionowie** (ul. Tadeusza Kościuszki 106, 05 – 122 Legionowo), a więc w ostatnim dniu możliwym do jej złożenia, co znajduje potwierdzenie w ogłoszeniu zamieszczonym w dokumentacji z przebiegu prac planistycznych.

Przedmiotowa przesyłka została doręczona do Urzędu Gminy Wieliszew 11 czerwca 2026 r. o godz. 10:05 co wynika ze statusu przesyłki zamieszczonej na stronie operatora:

Status przesyłki		
Stan przesyłki	Data i czas	Jednostka obsługująca
Nadana	2026-06-10 14:17:59	Placówka Poczтовая Legionowo (ul. Tadeusza Kościuszki 106, 05-122 Legionowo)
W doręczeniu	2026-06-11 07:40:43	Placówka Poczтовая Legionowo 1
Doręczona	2026-06-11 10:05:54	Placówka Poczтовая Legionowo 1 (ul. Jagiellońska 16, 05-120 Legionowo)

Jednocześnie z wyjaśnień złożonych przez Wójta Gminy Wieliszew, zawartych w piśmie z 28 lipca 2026 r. znak: GPGiN.6721.1.20.2023, stanowiącym odpowiedź na zawiadomienie Wojewody Mazowieckiego o wszczęciu postępowania nadzorczego z 23 lipca 2026 r. znak: WP-I.4131.202.2026 wynika, iż w tym samym dniu wpłynęła co najmniej jeszcze jedna uwaga sygnowana przez p. A.J. zawierająca szczegółowe rozwiązania przestrzenne, która również nie została rozpatrzona zarówno przez organ wykonawczy, jak i przez Radę Gminy Wieliszew, a która również została nadana w placówce Poczty Polskiej S.A. w Legionowie 10 czerwca 2026 r. (numer przesyłki 00859007734093732940). Z kolei z ustnych informacji pozyskanych 29 lipca 2026 r. z Urzędu Gminy Wieliszew wynika, że łącznie w taki sposób wniesiono 14 uwag, które nie tylko nie zostały rozpatrzone przez Wójta a następnie Radę Gminy Wieliszew, ale fakt ich wniesienia nie znajduje również potwierdzenia ani w samej treści uchwały (w ramach stosownego załącznika), jak również w dokumentacji z przebiegu prac planistycznych.

W tym miejscu organ nadzoru wskazuje, że stosownie do dyspozycji art. 18 ust. 2 ustawy o p.z.p. uwagi do projektu planu należy wnieść w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 17 pkt 11. Z kolei zgodnie z art. 17 pkt 11 ustawy o p.z.p. organ wykonawczy gminy wyznacza w ogłoszeniu o wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu, o którym mowa w art. 17 pkt 9, termin, w którym osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi dotyczące projektu planu, nie krótszy niż 14 dni od dnia zakończenia okresu wyłożenia projektu planu.

Z ogłoszenia Wójta Gminy Wieliszew z 23 kwietnia 2026 r. znak: GPGiN.6721.1.17.2023 wynika, że: „**Uwagi do projektu planu należy składać na piśmie do Wójta Gminy Wieliszew albo w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej poprzez pocztę elektroniczną na adres e-mail: gmina@wieliszew.pl, poprzez e-Doręczenia: AE:PL-45463-85092-CAISV-14 opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 czerwca 2026 r.** Uwagi należy składać za pomocą formularza pisma, dotyczącego aktu planowania przestrzennego,

wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), zamieszczonego przez Urząd Gminy Wieliszew pod adresem (...)”.

Kluczowym w niniejszej sprawie jest fakt, iż **skoro dopuszczalną formą składania uwag było ich złożenie na piśmie do Wójta Gminy Wieliszew, to dopuszczalną formą było ich złożenie nie tylko osobiście w Urzędzie Gminy Wieliszew ale również za pośrednictwem właściwego operatora pocztowego**. Nadanie w placówce pocztowej 10 czerwca 2026 r. uwagi złożonej do projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Lajski (rejon ul. Nowodworskiej) gm. Wieliszew* uznać należy zatem za dotrzymanie terminu na jej wniesienie.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę iż ustawodawca m.in. w ramach przepisu art. 17 pkt 11 i art. 18 ust. 1 i ust. 2 ustawy o p.z.p. w sposób świadomy posługuje się pojęciem **wniesienia uwag**, a skoro tak, **to termin ten odnosi się wprost do działania osób wnoszących uwagi**, nie zaś daty formalnego ich doręczenia do Wójta Gminy Wieliszew.

Organ nadzoru wskazuje także, iż osoba wnosząca uwagę za pośrednictwem operatora pocztowego nie ma żadnego wpływu na termin doręczenia takiej przesyłki, a zatem nie może ponosić z tego tytułu żadnej negatywnej dla siebie odpowiedzialności za niedotrzymanie terminu, skoro ze swojej strony dopełniła wszelkich formalności by termin określony w ogłoszeniach i obwieszczeniach Wójta Gminy Wieliszew został przez nią dochowany. Tym samym uwaga wniesiona za pośrednictwem operatora pocztowego w ostatnim dniu na wniesienie uwag pomimo, iż została fizycznie doręczona po upływie ww. terminu, tj. po 10 czerwca 2026 r., tworzy po stronie Wójta Gminy Wieliszew obowiązek jej rozpatrzenia, a w przypadku uznania za bezzasadną, winna ona zostać przekazana do rozpatrzenia przez Radę Gminy Wieliszew. Ponadto na organie wykonawczym gminy ciążył obowiązek jej uwzględnienia w dokumentacji z przebiegu prac planistycznych w ramach wykazu oraz dowodów, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 14 i pkt 15 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2404), zgodnie z którym „Z przebiegu czynności, o których mowa w art. 17 i art. 67c ust. 1 ustawy, sporządza się dokumentację prac planistycznych, składającą się z: (...) 14) wykazu uwag zgłoszonych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu planu miejscowego, zawierającego sposób ich rozpatrzenia, którego wzór określa załącznik nr 6 do rozporządzenia; 15) dowodów potwierdzających czynności ponawiane w związku z uwzględnieniem uwag zgłoszonych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu planu miejscowego;”.

W tym miejscu należy zauważyć, iż powyższe stanowisko należy rozpatrywać na gruncie gwarancji konstytucyjnych w procesie tworzenia planu miejscowego jako aktu prawa miejscowego

z uwzględnieniem sytuacji w której obywatel nie może ponosić negatywnych konsekwencji wynikających z czasu trwania obrotu pocztowego, zaś skoro państwo powierzyło realizację usług pocztowych operatorowi wyznaczonemu, to moment oddania pisma pod jego pieczę jest momentem dopełnienia formalności polegającej na terminowym wniesieniu uwagi pomimo, że samo zbieranie uwag do projektu planu miejscowego nie jest klasycznym postępowaniem jurysdykcyjnym (nie kończy się wydaniem decyzji administracyjnej), to organ wykonawczy gminy działa tu jako organ administracji publicznej, w związku z tym zobligowany jest do stosowania reguł tożsamych z art. 57 § 5 pkt 2 KPA, co oznacza, że pismo, stanowiące uwagę, nadane na pocście uważa się za wniesione w terminie. Z kolei brak rozpatrzenia takiej uwagi, wobec uznania że wpłynęła ona po terminie, należy kwalifikować jako istotne naruszenie trybu sporządzania planu miejscowego, co wobec faktu, iż plan miejscowy stanowi jedną jednostkę terenową oznacza, na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p., konieczność stwierdzenia jej nieważności, w całości.

Powyższe stanowisko organu nadzoru wypływa również z tez doktryny, zgodnie z którymi forma pisemna jest zachowana zarówno przy osobistym wnoszeniu uwag pisemnych w urzędzie gminy, jak też przy wysyłaniu pisma z uwagami pocztą (tak: Z. Niewiadomski *„Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Komentarz”*, Beck, Warszawa 2016, s. 211).

Ponadto w doktrynie bezspornie wskazuje się, że obowiązkiem organów gminy jest rozpatrzenie wszystkich wniesionych uwag (tak: A. Plucińska — Filipowicz, M. Wierzbowski *„Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz”* Lexis Nexis, Warszawa, 2014, s. 232-233), zaś brak ich rozpatrzenia należy kwalifikować jako istotne naruszenie trybu sporządzania planu miejscowego, o którym mowa w art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p.

Stwierdzenie nieważności uchwały w całości jest zatem niezbędne również ze względu na brak rozpatrzenia wszystkich uwag faktycznie wysłanych za pomocą operatora pocztowego z zachowaniem ostatecznego terminu na ich wniesienie, do projektu planu miejscowego, w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o wyłożeniu przedmiotowego projektu planu miejscowego, zarówno przez Wójta, jak i Radę Gminy Wieliszew. Wskazać przy tym należy, że merytoryczne rozpatrzenie ww. uwag mogłoby mieć potencjalny wpływ na przyjęte rozwiązania przestrzenne, które mogłoby być inne aniżeli te, które ostatecznie zostało uchwalone. Rozstrzygnięcie ww. uwag należy bowiem rozważać w kategorii przysługującego gminie władztwa planistycznego.

Powyższe znajduje odzwierciedlenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 27 listopada 2018 r., sygn. akt II OSK 2406/18, który stwierdził, iż: *„Przede wszystkim należy sprecyzować, że zarzucane uchybienie nie tyle polegało na "niezajęciu stanowiska" przez Radę Miasta – które to stwierdzenie mogłoby sugerować, że Rada dysponowała wniesioną uwagą (wiedziała o niej), ale z jakichś powodów odstąpiła od jej rozstrzygnięcia – lecz na jej*

nieprzedstawieniu Radzie jako uwagi nieuwzględnionej w rozumieniu art. 17 pkt 14 u.p.z.p. Jest to uchybienie istotne, gdyż w ten sposób uniemożliwiono Radzie Miasta rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia faktycznie wszystkich (nieuwzględnionych) uwag do projektu Planu, co w świetle art. 20 ust. 1 u.p.z.p. stanowi jeden z doniosłych, obligatoryjnych elementów procedury planistycznej.

W orzecznictwie trafnie podkreśla się wagę ww. elementu procedury planistycznej, wynikającą z funkcji, jaką pełni wyłożenie projektu planu do publicznego wglądu i możliwość wnoszenia uwag dotyczących tego projektu. "Nie powinno ulegać wątpliwości, że jest to forma udziału osób zainteresowanych określonymi ustaleniami planu miejscowego w jego tworzeniu – udziału, którego sens sprowadza się do umożliwienia zainteresowanym podmiotom przedstawienia swoich racji co do przyjętych lub nie przyjętych w projekcie planu sposobów zagospodarowania terenu. Możliwość wniesienia uwagi do projektu planu daje szansę podmiotom, których interesów to może dotyczyć, przedstawienia swojego zdania organowi wykonawczemu oraz «ostatniej instancji» w procedurze planowania przestrzennego, jaką jest rada gminy, co do określonych rozwiązań przyjętych w projekcie planu, który w perspektywie ma stać się obowiązującym prawem miejscowym. Uwagi do projektu planu są zatem elementem publicznego dyskursu nad ustaleniami planu, w którym istotnym elementem jest indywidualny punkt widzenia na ten akt prawa miejscowego. O takim charakterze uwag do projektu planu, i co za tym idzie ich wadze, świadczy podkreślenie przez ustawodawcę obowiązku rozstrzygnięcia o uwagach i dania temu formalnego wyrazu w załączniku do uchwały", zgodnie z art. 20 ust. 1 u.p.z.p. (zob. wyrok NSA z 04.10.2011 r., II OSK 1508/11, CBOSA; tak też wyrok NSA z 28.01.2016 r., II OSK 1295/14, CBOSA).

W konsekwencji zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze wskazuje się, że popelnienie błędu przez radę gminy przez niewłaściwe wykonanie czynności z art. 20 ust. 1 u.p.z.p. niesie ze sobą daleko idące konsekwencje w postaci wadliwości uchwały w sprawie planu miejscowego, a więc może doprowadzić do stwierdzenia nieważności planu (zob.: Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Komentarz, pod red. Z. Niewiadomskiego, Warszawa 2016, art. 20 Nb 2, s. 221). Jeszcze bardziej kategoryczne stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 28 stycznia 2016 r. sygn. akt II OSK 1295/14 (CBOSA), w uzasadnieniu którego stwierdził, że: "Naruszenie art. 20 ust. 1 u.p.z.p. polegające na braku odniesienia się (rozstrzygnięcia) rady gminy do sposobu rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu, stanowi rażące naruszenie procedury planistycznej. Niezależnie od innych uchybień, nakazuje to stwierdzenie nieważności planu miejscowego." W świetle przywołanego wyżej art. 28 ust. 1 u.p.z.p. istotne naruszenie trybu sporządzania planu miejscowego może spowodować nieważność tego planu "w całości lub części". O zakresie zaistniałej nieważności decydują, oczywiście, okoliczności konkretnej sprawy. Chodzi tu zwłaszcza o ewentualność zidentyfikowania w konkretnym przypadku wystąpienia li tylko

ograniczonego możliwego wpływu stwierdzonego naruszenia na treść uchwalonego planu miejscowego – wpływu obejmującego swym zakresem jedynie określoną część lub fragment planu. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego z taką właśnie sytuacją: ograniczonego potencjalnego oddziaływania stwierdzonego uchybienia proceduralnego na treść Planu miejscowego – oddziaływania zamykającego się w obrębie ustaleń Planu dotyczących terenu 2ZP – mamy do czynienia w analizowanym przypadku, co też trafnie dostrzegł Wojewoda, stwierdzając w tiret 43 swego rozstrzygnięcia nieważność części tekstowej i graficznej Uchwały w odniesieniu do terenu oznaczonego symbolem 2ZP.”.

Ponadto, jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 6 grudnia 2017 r., sygn. akt II OSK 1062/16, „W orzecznictwie podkreśla się, że tworzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ujawnia wielokrotnie istnienie sprzecznych interesów różnych podmiotów, jak i kolizje interesów między poszczególnymi członkami wspólnoty samorządowej a samą wspólnotą i w procesie stanowienia tego planu gmina musi te konflikty rozstrzygać przyjmując optymalne rozwiązania mieszczące się w granicach obowiązujących przepisów. Obywatele mogą oczekiwać, że gmina, gospodarując przestrzenią, będzie to czyniła tak, aby ograniczyć ingerencję w sferę praw własnościowych do niezbędnego minimum, jednocześnie dając dowody racjonalności podejmowanych rozwiązań. Ponadto należy mieć na uwadze, iż brzmienie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jednoznacznie wskazuje, że interes publiczny nie uzyskuje prymatu w odniesieniu do interesu prywatnego jednostki. Oznacza to obowiązek rozważnego wyważenia praw indywidualnych (interesów obywateli) i interesu społecznego, a także uwzględnienia aspektów racjonalności działań, proporcjonalności ingerencji w sferę wykonywania prawa własności, chronionego Konstytucją RP (por. np. wyrok NSA z dnia 13 stycznia 2012 r., II OSK 2273/11).”.

W tej sytuacji uznać należy, iż osoby zainteresowane ustaleniami planu, pozbawione zostały w ten sposób ochrony swoich interesów (kwestia partycypacji społecznej w procedurze tworzenia planu miejscowego). Stosownie bowiem do dyspozycji art. 20 ust. 1 ustawy o p.z.p. rada gminy uchwała plan miejscowy rozstrzygając jednocześnie, m.in. o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o p.z.p., jeżeli rada gminy stwierdzi konieczność dokonania zmian w przedstawionym do uchwalenia projekcie planu miejscowego, w tym także w wyniku uwzględnienia uwag do projektu planu – czynności, o których mowa w art. 17, ponawia się w zakresie niezbędnym do dokonania tych zmian. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, a jego ustalenia mają moc przepisów powszechnie obowiązujących. Tryb jego sporządzania i uchwalania został zatem w sposób sformalizowany, szczegółowo uregulowany w art. 17 ustawy o p.z.p. W przepisie tym określono przebieg procesu sporządzania

projektu planu miejscowego i ustanawiania tego planu, wskazano właściwość organów w tym procesie, uczestników postępowania i ich uprawnienia oraz ustalono terminy wykonywania przewidzianych czynności. Niezachowanie procedury sporządzania planu miejscowego może prowadzić do określonych ustawą sankcji. W tym miejscu zwrócić należy uwagę na fakt, iż interpretując przesłankę istotności naruszenia trybu, w doktrynie zauważa się, że dla jej ustalenia decydujące znaczenie będzie miał wpływ naruszenia na treść planu. Przez istotne naruszenie trybu należy bowiem rozumieć takie naruszenie, które prowadzi w konsekwencji do sytuacji, w których przyjęte ustalenia planistyczne są odmienne od tych, które zostałyby podjęte, gdyby nie naruszono trybu sporządzania aktu planistycznego. Ocena zaistnienia tej przesłanki wymaga zatem odrębnych rozważań w każdym indywidualnym przypadku, uwzględniających przede wszystkim, że celem omawianej regulacji jest zagwarantowanie praw podmiotów, które mogą zostać naruszone w wyniku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Z. Niewiadomski (red.) Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz. Warszawa 2005, s. 250-251).

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 4 października 2017 r., sygn. akt II OSK 217/16, „Zgodzić należy się z oceną Sądu I instancji, który stwierdził, że Rada w istocie nie rozstrzygnęła w zakresie swoich kompetencji ani w uchwale o uchwaleniu planu ani też w odrębnej uchwale poprzez odrębne głosowanie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu. Takie działanie w istotnym stopniu narusza art. 20 ust. 1 u.p.z.p., czyniąc iluzorycznym sposób rozstrzygnięcia o uwagach przez organ uchwalodawczy. Ustawodawca przewidział bowiem bezwzględnie wiążący organy gminy dwustopniowy tryb rozstrzygania w przedmiocie uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, najpierw przez organ sporządzający projekt planu (organ wykonawczy gminy) a następnie, w zakresie uwag nie uwzględnionych, przez organ stanowiący gminy.”.

Podsumowując należy stwierdzić, iż **brak rozpatrzenia uwag wniesionych w terminie do projektu przedmiotowego planu miejscowego, zarówno przez Wójta, jak i przez Radę Gminy Wieliszew, o których mowa w art. 17 pkt 11, pkt 12 i pkt 14 ustawy o p.z.p. oraz art. 20 ust. 1 ustawy o p.z.p. stanowi istotne naruszenie trybu sporządzania planu miejscowego, co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w całości.**

Wziąwszy wszystkie okoliczności pod uwagę, a także mając na uwadze dyspozycję art. 28 ust. 1 ustawy o p.z.p. i art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzić należy, iż w przedmiotowej sprawie doszło do istotnego naruszenia trybu sporządzania planu miejscowego, co oznacza konieczność stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Istotność naruszenia trybu sporządzania planu miejscowego należy przy tym kwalifikować, jako bezwzględny wymóg spełnienia dyspozycji przepisów, o których mowa w niniejszym

rozstrzygnięciu nadzorczym. Istotność powyższych naruszeń należy również kwalifikować przez pryzmat rozwiązań przestrzennych w nim przyjętych.

Organ nadzoru wskazuje, że naruszenia nieistotne to naruszenia drobne, mało znaczące, niedotyczące istoty zagadnienia. Za nieistotne naruszenie należy uznać takie, które jest mniej doniosłe w porównaniu z innymi przypadkami wadliwości, jak nieścisłość prawna czy też błąd, który nie ma wpływu na istotną treść aktu (wyrok WSA w Szczecinie z 13 kwietnia 2006 r., sygn. akt II SA/Sz 1174/05, LEX nr 296073). Ustalenia, o których mowa w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym, mają istotny wpływ na przyjęte rozwiązania przestrzenne, które byłyby inne, gdyby zastosowano obowiązujące przepisy, o których mowa w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym.

W odniesieniu do podstaw stwierdzenia nieważności aktów organu samorządowego przyjmuje się, że już z samego brzmienia art. 91 ust. 1 w związku z art. 91 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym wynika, iż tylko istotne naruszenie prawa stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały (aktu) organu gminy. Za „istotne” naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być akceptowane w demokratycznym państwie prawnym. Zalicza się do nich między innymi naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także przepisów regulujących procedury podejmowania uchwał (por. M. Stahl, Z. Kmiecik: w Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny, Samorząd Terytorialny 2001, z. 1-2, str. 101-102). Na powyższe wskazuje również stanowisko judykatury, w tym m.in. wyrażone w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 10 października 2017 r. sygn. akt IV SA/Wa 837/17, w którym Sąd stwierdził: *„Za istotne naruszenie prawa uznaje się bowiem uchybienie prowadzące do takich skutków, które nie mogą zostać zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, które wpływają na treść uchwały. Do takich uchybień należą między innymi: naruszenie przepisów prawa wyznaczających kompetencje do wydania aktu, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał, jeżeli na skutek tego naruszenia zapadła uchwała innej treści, niż gdyby naruszenie nie nastąpiło.”*

Wobec ogólnie wyznaczonych wskazanymi przepisami ram prawnych i podstaw stwierdzenia nieważności aktów organów jednostek samorządu terytorialnego, wykładnia poszczególnych pojęć użytych w treści tych przepisów dokonywana jest w orzecznictwie sądów administracyjnych, przy uwzględnianiu poglądów doktryny. Wskazana regulacja, określając kategorie wad (istotne naruszenie prawa, nieistotne naruszenie prawa), wyznacza podstawy do stwierdzenia nieważności uchwały.

Za nieistotne naruszenia prawa uznaje się naruszenia drobne, niedotyczące istoty zagadnienia, a zatem będą to takie naruszenia prawa, jak błąd lub nieścisłość prawna niemająca wpływu na materialną treść uchwały. Natomiast do kategorii istotnych naruszeń należy zaliczyć naruszenia znaczące, wpływające na treść uchwały, dotyczące meritum sprawy jak np. naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, przepisów podstawy prawnej podejmowanych uchwał, przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z 16 września 2008 r., w sprawie sygn. akt SK 76/06 (publ. OTK-A 2008/7/121, Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1053), wydanego na tle kontroli konstytucyjnej dotyczącej art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wyjaśnił, że: *„Działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności, zgodnie z art. 171 ust. 1 Konstytucji RP. Sprawowanie nadzoru ustrojodawca powierzył Prezesowi Rady Ministrów, wojewodom i regionalnym izmom obrachunkowym (art. 171 ust. 2 Konstytucji RP). Nadzór nad działalnością samorządu sprawowany jest według kryterium legalności.”*. Z powyższego wynika, że Konstytucja RP poddaje nadzorowi całą działalność samorządu terytorialnego wyłącznie z punktu widzenia legalności. Oznacza to, że organ nadzoru może badać działalność jednostki samorządu tylko co do jej zgodności z prawem powszechnie obowiązującym. Organy nadzoru mogą zatem wkraczać w działalność samorządu tylko wówczas, gdy zostanie naruszone prawo, nie są zaś upoważnione do oceny celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez samorząd (Komentarz do Konstytucji RP, Małgorzata Masternak - Kubiak).

Zgodnie z zasadą praworządności, wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej mają obowiązek działania na podstawie i w granicach prawa. Zobowiązanie organu do działania w granicach prawa oznacza w szczególności, że organ władzy publicznej powinien przestrzegać wszelkich norm związanych z kompetencjami tego organu, przy czym nie chodzi tu tylko o prawo materialne i ustrojowe, lecz także o normy procesowe (tak: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 22 września 2006 r. w sprawie sygn. akt U 4/06, publ. Legalis numer 79197). Z punktu widzenia wszelkich regulacji procesowych istotne jest także, że z zasady legalizmu wynika obowiązek rzetelnego wykonywania przez organy władzy publicznej powierzonych im zadań (tak: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 12 czerwca 2002 r., w sprawie sygn. akt P 13/01, publ. Legalis numer 54429), przy czym w wyroku tym Trybunał stwierdził również, że zasada ta oznacza, że *na organy władzy publicznej nałożony jest obowiązek działania na podstawie oraz w granicach prawa (art. 7 Konstytucji). Ich działania, podstawa i granice tych działań powinny być ściśle wyznaczone przez prawo. Niedopuszczalne jest zatem działanie bez podstawy prawnej - wykraczające poza te granice (por. np. wyrok TK z 14 czerwca 2000 r., P 3/00, OTK ZU nr 5/2000, poz. 138).*

Wziąwszy wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę, organ nadzoru stwierdza nieważność uchwały Nr XXXII/301/2026 Rady Gminy Wieliszew z 25 czerwca 2026 r. *w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Łajski (rejon ul. Nowodworskiej) gm. Wieliszew*, co na mocy art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym skutkuje wstrzymaniem jej wykonania, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia.

Gminie, w świetle art. 98 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/